

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران

مسمومیت در کودکان

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی

امام خمینی (ره) شهریار

واحد آموزش سلامت

بازنگری : اردیبهشت ۱۴۰۵

آدرس سایت بیمارستان : hospekshsh.iums.ac.ir

جهت دسترسی به مطالب آموزشی بیشتر اسکن نموده

و وارد فایل گروه آموزشی از طریق آدرس سایت

گردید.

تعریف سم:

به ماده‌ای گفته می‌شود که اگر مقدار کافی از این ماده وارد بدن گردد باعث ایجاد آسیب‌های موقتی یا دائمی می‌شود.

انواع مسمومیت:

مسمومیت گوارشی، مسمومیت تنفسی، مسمومیت پوستی

علل ایجاد مسمویت:

الکل و داروها، پاک کننده‌ها، سموم غذایی، آفت کش‌ها، دود آتش، سموم صنعتی، بخارات مواد و پاک کننده‌ها، گازهای مونوکسید کربن و دی اکسیدکربن، حشره‌کش‌ها، سموم صنعتی، برخی گیاهان (گزنه و ...)، تزریق دارو به بدن، گاز گرفتگی حیوانات، گزش حشرات، مارگزیدگی

علائم: تهوع، استفراغ، دردشکمی، تشنج، اختلالات هوشیاری، گیجی و منگی، خارش، تورم، تاول و شوک

اقدامات:

۱. راه‌های هوایی مصدوم را بازکرده وضعیت تنفسی و گردش خون را بررسی کنید.
۲. نوع و میزان و زمان ماده عامل مسمومیت را مشخص کنید.
۳. با اورژانس مسمومین تماس گرفته و از آن‌ها راهنمایی بخواهید.
۴. در صورتی که بیمار دارو و یا گیاه سمی خورده و ۳۰ دقیقه اول مصرف سم می‌باشد، او را وادار به استفراغ کنید.
۵. در صورتی که بیمار اسید یا باز خورده با دادن شیر یا آب سم را رقیق کنید.

احتیاط:

در موارد زیر به هیچ عنوان نباید بیمار را وادار به استفراغ کرد:

در افرادی که مواد نفتی، اسیدی و قلیایی استفاده کرده‌اند.

بیماران بیهوش و درحال تشنج،
کودکان زیر ۶ سال و بیماران قلبی.

اقدامات:

۱. مراقب کودک خود باشید و از تماس با
هرگونه ماده سمی بپرهیزید.

۲. قبل از ورود به منطقه آلوده با یک
ماسک یا پارچه خیس دهان خود را
بپوشانید و به سرعت مصدوم را به هوای
آزاد منتقل کنید.

۳. راه هوایی مصدوم را باز کنید و در
صورت نیاز عملیات احیا را انجام دهید.

۴. به مصدوم اکسیژن ۱۰۰٪ بدهید.

۵. مصدوم را هرچه سریعتر به مراکز
درمانی برسانید.

احتیاط: مشکلات تنفسی تاخیری ممکن است
ظرف ۲۴ ساعت آینده رخ دهند.

در صورت مسمومیت پوستی، پوست را با مقادیر
زیادی آب صابون رقیق یا الکل رقیق شستشو
دهید

نکات مهم:

۱. نگهداری مواد مسمومیت زا دور از دسترس اطفال.

۲. ممنوعیت خوراندن هر نوع ماده مخدر به کودکان به
عنوان ضددرد یا آرام بخش.

۳. ممنوعیت نگهداری مواد مسمومیت زا در داخل
بطری آب یا مواد غذایی.

۴. استفاده از درب دارای قفل کودک برای شیشه
متادون

۵. ممنوعیت استفاده از ماده مخدر در حضور کودکان.

۶. عدم غفلت از کودکان حتی یک لحظه.

۸. نگهداری داروها در قفسه های بالایی کمد و دور از
دسترس کودکان

۹. عدم استفاده از کلمات گول زنک (مانند آب نبات)
جهت خوراندن قرص ها به کودکان

۱۰. عدم انباشتن دارو در منزل

۱۱. پرهیز از مصرف خودسرانه دارو

۱۲. استفاده از دارو فقط با نسخه پزشک

۱۱. پرهیز از دو برابر کردن حجم دارو در صورت
فراموش کردن دوز قبلی

۱۲. دور ریختن داروهای تاریخ گذشته

۱۳. پرهیز از زیاده روی در مصرف مکملهای
ویتامین و آهن

۱۴. عدم اصرار به پزشک جهت نوشتن داروی
بیشتر

۱۵. اطمینان از سلامت روحی فردی که مراقبت
کودک را بطور ساعتی به او سپرده اید .

